

Με τήν πένα σπαθί

**Κείμενα Ἑλληνίδων τοῦ 19ου αἰῶνα
γιά τόν Ἀγῶνα τοῦ 1821**

Ἐπιμέλεια: Σοφίας Ντενίση.

Ἐκδόσεις: «Πατάκη».

Ἐκδοσις α', Ἀθήνα, Ἰούνιος 2024.

Σελίδες 452 (14,4 x 20,6).

• Βλ. [ἐδῶ](#) ἀπόσπασμα βιβλίου

Ἡ κ. Σοφία Ντενίση (ἀδελφή τῆς γνωστῆς θεατρικῆς συγγραφέως καί ἠθοποιοῦ κ. Μιμῆς Ντενίση), εἶναι Καθηγήτρια Ἱστορίας καί Κριτικῆς τῆς Λογοτεχνίας στήν Ἀνωτάτη Σχολή Καλῶν Τεχνῶν καί πολυγραφωτάτη ἐπιστήμων.

Τὸ νέο βιβλίο της περιλαμβάνει ἐκτενεστάτη εἰσαγωγή, σχεδόν μονογραφία τῆς ἰδίας (σελ. 11-111), καί ἐν συνεχείᾳ Κείμενα γνωστῶν καί σχεδόν ἀγνώστων Ἑλληνίδων ποῦ ἔζησαν κατὰ τὰ χρόνια τοῦ Ἀγῶνος (Μαντῶ Μαυρογένους, Εὐανθία Καΐρη, Ἐλισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Ἀγγελικὴ Πάλλη-Μπαρτολομέϊ, Ἀντωνοῦσα Καμπουράκη), ὅσο καί θυγατέρων κάποιων Ἀγωνιστῶν ἢ πάντως τῆς γενεᾶς τῶν γόνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως (Μελπομένη Χρ. Καπετανάκη, Ἑλένη Γουσίου, Αἰμυλία Θ. Βελλιανίτου, Μαριέττα Μπέτσου, Ἀγανίκη Μαζαράκη, Ἑλένη Γεωργίου καί Εὐγενία Ζωγράφου).

Ὅπως σημειώνει ἡ κ. Ντενίση, τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Κειμένων δὲν ἔγκειται τόσο στήν λογοτεχνικὴ ἀξία τους (κάποια δὲν ἐγράφησαν καὶ ὡς λογοτεχνικά), ἀλλὰ στήν πρωϊμότητα τῆς γυναικειᾶς ἐκφράσεως καί ταυτοχρόνως τὴν ἀνάγκη ποῦ αἰσθάνθηκαν νὰ ἐκφράσουν καί νὰ προβάλουν τὸν γυναικεῖο

ήρωϊσμό, πὸν προηγουμένως μόνον κατ' ἐξαίρεσιν προέβαλε ἡ λαϊκὴ μοῦσα.

Τονίζεται ὁμως ὄχι μόνον ὁ ἡρωϊσμός στὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος τῶν γυναικῶν θυμάτων καὶ τῶν γυναικῶν τῶν μετόπισθεν τοῦ Ἀγῶνος, πὸν ἐξησφάλισαν τὴν προετοιμασία, τὴν συντήρηση καὶ τὴν περίθαλψη τῶν Ἀγωνιστῶν.

Εἶναι πολὺ σημαντικὴ αὐτὴ ἡ εἰδικὴ Ἀνθολογία, καθὼς μᾶς παρέχει τὴν ἄλλη πλευρὰ τῶν γυναικῶν, ὄχι ἐκεῖνων πὸν ἐκπλιπαροῦσαν συντάξεις ἀπὸ τὸ πτωχευμένο Ἑλληνικὸ κράτος ἀπὸ τὸ 1822 καὶ ἐξῆς, ἀλλὰ γυναικῶν πὸν εἶχαν τὸ ψυχικὸ σθένος νὰ διαδραματίσουν τὸν δικό τους ρόλο γιὰ τὴν τελικὴ νίκη.

* * *

Περιεχόμενα

Εἰσαγωγή.

Ἑκδοτικὸ Σημείωμα.

I. Μαντὼ Μαυρογένους

1. Ἑκκκλησιὴ πρὸς τὶς Κυρίες τῆς Ἀγγλίας τῆς Μαγδαληνῆς Μαυρογένους ἀπὸ τὴ Μύκονο [1824].
2. Ἐπιστολὴ τῆς Μαυρογένους πρὸς τὶς Παρισινὲς κυρίες [1825].

II. Εὐανθία Καΐρη

1. Ἐπιστολὴ Ἑλληνίδων τινῶν πρὸς τὰς Φιλελληνίδας [1825].
2. Ἐπιστολὴ πρὸς τὰς Φιλελληνίδας, Ἡνωμένας Πολιτείας [1828].
3. Νικηρατος [1826].

III. Ἐλισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου

Ἡ μήτηρ μου. **Αὐτοβιογραφία** τῆς κυρίας Ἐλισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου (Ἀπόσπασμα).

IV. Ἀγγελικὴ Πάλλη-Μπαρτολομέϊ (Βαρθολομαίη)

1. Ὡδὴ περὶ τῶν συμβάντων εἰς τὰ Ψαρὰ [1825].

2. Τῇ Μισσολόγγῃ [;].

3. Ἀλέξιος ἡ Αἰ τελευταῖαι ἡμέραι τῶν
Ψαρρῶν (Ἀποσπάσματα) [1860].

V. Ἀντωνούσα Καμπουράκη

1. Ποιήματα Τραγικὰ (Ἀποσπάσματα) [1840].

2. Γεώργιος Παπαδάκης (Ἀποσπάσματα) [1847].

3. Λάμπρω (Ἀποσπάσματα) [1861].

4. Ἡ Ἑξοδος τοῦ Μεσολογγίου (Ἀποσπάσματα) [1875].

VI. Μελπομένη Χ. Καπετανάκη

Διηγήματά τινα δεινὰ καὶ ἀνδραγαθήματα, ὡς τραγωδία
τῆς Κρήτης, Χίου καὶ Σάμου (Ἀποσπάσματα) [1848].

VII. Ἑλένη Γουσίου

Ἡ μικρὰ ἀνθοδέσμη ἡ Ποιήματα αὐτοσχέδια (Ἀπόσπασμα)
[1861].

VIII. Αἰμυλία Θ. Βελ(λ)ιανίτου

Φιλοπατρία καὶ μητρικὴ ἀγάπη (Ἀπόσπασμα) [1880].

IX. Μαριέττα Μπέτσου

1. «Χαῖδω ἡ Γιαννιώτισσα» [1888].

2. «Χορὸς Ζαλόγκου» [1888].

X. Ἀγανίκη Μαζαράκη

1. «Πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ρήγα» [1888].

2. «Εἰς τὸ Χάνι τῆς Γραβιάς» [1888].

XI. Ἑλένη Γεωργίου

«Τὸ φυλακτὸ τοῦ παπποῦ» [1897].

XII. Εὐγενία Ζωγράφου

Ἡ Γκούραινα (Ἀποσπάσματα) [1904].

